

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/188/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114200328
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7114200328.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Husivargu a sudkýň JUDr. Moniky Koščovej a JUDr. Viktórie Midovej v spore žalobcu Tepláreň Košice, a.s., v skratke TEKO, a.s. so sídlom v Košiciach, Teplárenská 3, IČO: 36 211 541, zastúpeným IURISTICO s.r.o., so sídlom v Košiciach, Cimborkova 13, IČO: 36 588 041 proti žalovanému W. L., narodenému XX.XX.XXXX, bytom v J.X., A. T. X, zastúpenému JUDr. Mariánom Pállom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Bauerova 14, o 1.992 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 23.02.2016 č. k. 39C/101/2014-215 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 1.992 € a vo výroku o trovách konania.

V prevyšujúcej vyhovujúcej časti, t. j. o zaplatenie 8,25% úroku z omeškania ročne zo sumy 1.992 € od 16.11.2013 do zaplatenia m e n í rozsudok tak, že žalovaný je povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 1.992 € od 28.2.2014 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania žalobu zamietá.

Žalobcovi priznáva plnú náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) rozsudkom zo dňa 23.2.2016 č.k. 39C 101/2014-215 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.992 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25% ročne zo sumy 1.992 € od 16.11.2013 do zaplatenia a nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 1.314,66 €, pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku za návrh vo výške 119,50 € a z trov právneho zastúpenia vo výške 1.195,16 € (tieto právne mu zástupcovi žalobcu), a to všetko do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Predmetom konania je vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovanému vzniklo tým, že trvale neoprávnene (bez právneho titulu) vstupoval na nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcu, ktorou je parcela č. 3486/14 o výmere 2470 m² resp. jej časti za obdobie r. 2011 a r. 2012.

3. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že žalobca je výlučným vlastníkom pozemku parcela č. 3486/14 zastavané plochy a nádvoria o výmere 2.470 m² v k.ú. Južné mesto, ktorá je zapísaná na LV č. XXXXX, ktorá vznikla odčlenením od parcely č. 3486/1, druh - zastavané plochy a nádvoria, ktorú žalobca nadobudol od svojho právneho predchodcu Slovenských elektrární, a.s.. Rovnako nebola sporná skutočnosť, že žalovaný je vlastníkom pozemkov parcela č. 3318/123 ostatné plochy o výmere 332 m², parcela č. 3318/124 zastavané plochy a nádvoria o výmere 277 m², parcela č. 3318/125

zastavané plochy a nádvoria o výmere 399 m² a parcela č. 3319/54 zastavané plochy a nádvoria o výmere 238 m², zapísané na LV č. XXXXX k.ú. Južné mesto.

4. Právne vec posúdil podľa § 451 ods. 1, 2, § 456, § 123 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

5. Súd vzal za preukázané, že na predmetnej nehnuteľnosti, ktorá je vo vlastníctve žalobcu sa nachádza betónová vrstva vozovky o hrúbke približne 20cm (na pozemku vo vlastníctve žalobcu), a preto sa stala spôsobilou na užívanie ako príjazdová cesta k závodu žalobcu, ako aj k prevádzkam a nehnuteľnostiam ďalších subjektov. Žalovaný tvrdil, že táto komunikácia je verejnou účelovou komunikáciou.

6. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v konaní nebolo preukázané, že by „komunikácia“ nachádzajúca sa na parcele vo vlastníctve žalobcu bola cestným telesom s vlastným právnym režimom, odlišným od právneho režimu pozemku, a preto zameral dokazovanie na zistenie, či žalovaný užíva(l) nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcu. K posúdeniu charakteru komunikácie súd poukázal na § 16 zák. č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon - ďalej len „cestný zákon“) a § 22 ods. 1, 2, 3 cestného zákona. Konštatoval, že účelové komunikácie slúžia spojeniu jednotlivých výrobných závodov alebo jednotlivých objektov a nehnuteľností s ostatnými pozemnými komunikáciami alebo komunikačným účelom v uzavretých priestoroch alebo objektoch. Účelové komunikácie v uzavretých priestoroch alebo objektoch sú neverejné. Verejnú účelovú komunikáciu môže príslušná obec vyhlásiť za neverejnú, len so súhlasom jej vlastníka. Súd konštatoval, že neexistuje (ani) rozhodnutie o zaradení tejto komunikácie do siete pozemných komunikácií, a o tom, že by bola verejnou účelovou komunikáciou nevytvára ani kód užívania tohto pozemku vo vlastníctve žalobcu, uvedený na liste vlastníctva, ktorý iba vypovedá o skutkovom stave a nie o právnom charaktere tejto nehnuteľnosti.

7. Konštatoval, že žalovaný užíva nehnuteľnosť žalobcu. Žalovaný nepoprel, že nehnuteľnosti v jeho vlastníctve, na ktoré je prístup len cez pozemok žalobcu, užíva spoločnosť WAGNER SERVICECENTRUM, s.r.o., ktorá sa o jeho nehnuteľnosti aj stará a ich obhospodaruje, čím súdu preukázal, že realizuje obsah svojho vlastníckeho práva - vec užívať prostredníctvom spoločnosti WAGNER SERVICECENTRUM, s.r.o., ktorej konateľ a zamestnanci prechádzajú cez nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcu na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaného. Táto skutočnosť vyplynula aj z nepriameho dôkazu, a to výsluchu manželky žalovaného Moniky Wágnerovej (v konaní vedenom na Okresnom súde Košice II, sp.zn. 13C 4/2014), ktorá potvrdila, že využíva cestu nachádzajúcu sa na parcele vo vlastníctve žalobcu vtedy, ak ide do zamestnania so svojim manželom (žalovaným). Je zamestnaná v spoločnosti WAGNER SERVICECENTRUM, s.r.o.. Užívanie nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu žalovaným vyplynulo aj z ďalšieho nepriameho dôkazu, a to uznesenia o vznesení obvinenia OR PZ Košice, OO PZ Košice-Juh zo dňa 13.5.2013, č.k. ČVS : V.-XXXX/JU.-J.-XXXX, z ktorého je zrejmé, že sa žalovaný zdržiava na svojich pozemkoch, ku ktorým logicky musí prejsť cez nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcu.

8. Súd prvej inštancie mal preukázané, že žalovaný prenechal do užívania nehnuteľnosť v jeho vlastníctve právnickej osobe, a to spoločnosti WAGNER SERVICECENTRUM, s.r.o., a prostredníctvom tejto spoločnosti realizuje užívateľské oprávnenie k pozemku vo vlastníctve žalobcu. Z uvedeného vyvodil záver, že na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie, a to užívaním nehnuteľnosti žalobcu bez právneho dôvodu, a toto bezdôvodné obohatenie spočíva v tom, že na strane žalovaného sa majetkový stav nezmenšil, hoci by k tomu za bežných okolností došlo a tým vznikla žalovanému povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie.

9. Čo sa týka výšky bezdôvodného obohatenia, súd vychádzal z finančného ohodnotenia prospechu, ktorý vznikol užívateľovi. Majetkovým vyjadrením tohto prospechu je peňažná čiastka, ktorá zodpovedá čiastkam vynakladaným obvykle na danom mieste a čase za užívanie veci, spravidla formou nájmu a ktorý by nájomca bol povinný plniť podľa platnej nájmovej zmluvy, a teda dôvodne sa táto náhrada pomeruje s obvyklou hladinou nájomného. Súd vychádzal z nájomných zmlúv predložených žalobcom so spoločnosťou TERMOSTAV - MRÁZ, s.r.o., HRIADEL', s.r.o., REMPKO, s.r.o., z ktorých vyplynulo, že bolo dohodnuté ročné nájomné vo výške 30.000,-Sk, teda 995,82 €, resp. 996 €. Túto sumu považoval súd za obvyklú hladinu nájomného, ktorá zodpovedá výške ročného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného. Žalobca si uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za dva roky, teda v celkovej výške 1.992 €.

10. S poukazom na ustanovenie § 517 ods. 1 prvá veta a ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania vo výške 8,25% ročne z priznanej sumy od 16.11.2013. Výška úroku z omeškania bola odvodená od sadzby Európskej centrálnej banky 0,25%, zvýšená o 8 percentuálnych bodov. Vznik omeškania bol odvodený odo dňa nasledujúcom po dni, kedy sa mal žalovaný zdržať užívania nehnuteľností v zmysle návrhu na uzavretie nájomnej zmluvy.

11. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal úspešnému žalobcovi plnú náhradu trov konania, ktorá pozostáva zo súdneho poplatku za návrh vo výške 119,50 € a z náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 1.196,16 €.

12. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vrátil vec na doplnenie dokazovania, resp. rozhodnutie zmenil a žalobu zamietol a zaviazal žalobcu na náhradu trov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

13. Odvolanie odôvodnil tým, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, a nedostatočne zistil skutkový stav. Taktiež súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené.

14. Nesúhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní nebolo preukázané, že by komunikácia na parcele vo vlastníctve žalobcu bola cestným telesom s vlastným režimom, t.j. pozemnou komunikáciou. Poukázal na to, že žalobca vo svojej žalobe časť nehnuteľnosti, na ktorú údajne žalovaný vstupuje, označil pozemnou komunikáciou, neskôr cestným telesom a na pojednávaní 23.2.2016 uviedol, že cestné teleso je nanajvýš účelovou komunikáciou. Žalovaný neustále tvrdil, že komunikácia na pozemku je účelová verejná komunikácia v zmysle cestného zákona, čo vo svojej výpovedi uviedol štatutárny zástupca žalobcu. Obec ako orgán miestnej štátnej správy vo veciach účelových komunikácií, to uviedla vo svojom písomnom vyjadrení adresovanom žalobcovi a vyplýva to z kontextu samotného cestného zákona. Konštatoval, že ak účelová komunikácia nie je označená za neverejnú, tak je verejná. Nakoľko v zmysle § 24 písm. j/ Cestného zákona nebol vydaný predpis, ktorý by určil režim užívania účelových komunikácií, musí byť zachovaný doterajší stav, t.j. režim bezplatného užívania verejných účelových komunikácií, pozemných komunikácií, pretože iba zákon určuje, ktoré pozemné komunikácie sú a ako formou spolplatené. Poukázal na to, že účelom žaloby nebolo, aby strany preukazovali alebo súd určoval druh pozemnej komunikácie, nakoľko na takéto určenie nemá oprávnenie súd ani strany sporu, ale je daný zákonom, či rozhodnutiami príslušných správnych orgánov.

15. Ďalej sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že žalovaný užíva nehnuteľnosť žalobcu tým, že realizuje vlastnícke právo k svojim nehnuteľnostiam prostredníctvom spoločnosti WAGNER SERVICECENTRUM, s.r.o., v ktorej je konateľom, a tak dochádza k jeho bezdôvodnému obohateniu. Žalovaný ako konateľ spoločnosti prechádza po komunikácii na pozemku žalobcu, ale žalovaný nikdy nevypovedal, že užíva nehnuteľnosť žalobcu. Žalobca ničím nepreukázal jej užívanie žalovaným, a to ani peši, či automobilom, resp. či denne alebo občas. Je pravdou, že žalovaný sa k svojim pozemkom dostane tak, že tam príde ako konateľ spoločnosti, ale spoločnosť WAGNER SERVICECENTRUM, s.r.o. je tiež vlastníkom pozemkom susediacich s pozemkami žalovaného. Samotná skutočnosť vlastníctva susediacich nehnuteľností nemôže byť dôvodom bezdôvodného obohatenia s fikciou prechodu po nehnuteľnosti žalobcu bez jej skutočného preukázania. Iba na základe zistenia skutočného užívania nehnuteľnosti, môže byť určená výška bezdôvodného obohatenia. Poukázal na to, že bezdôvodné obohatenie musí byť spojené s faktickým užívaním pozemku a nemôže sa odvodzovať od toho, že je niekto vlastníkom susediaceho pozemku.

16. Rovnako sa nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o priznanej výške bezdôvodného obohatenia a úrokov z omeškania, keď súd vychádzal z troch nájomných zmlúv za nájom cesty s ročnou paušálnou výškou nájomného 996 €/rok. Poukázal na to, že spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach, ku ktorým je prístup iba po účelovej verejnej komunikácii na pozemku žalobcu, má minimálne ďalších 35 subjektov a stanoviť preto výšku bezdôvodného obohatenia ako cenu obvyklého ročného nájmu vychádzajúceho z troch nájomných zmlúv, je absolútne neodôvodniteľné.

17. Žalovaný poukázal na to, že mal záujem vykonať dokazovanie k sporným skutočnostiam, t.j. či žalovaný užíva spornú nehnuteľnosť, a hoci súd neoznačil, ktoré skutočnosti sú sporné, žalovaný na pojednávaní na tieto sporné skutočnosti vrátane stanovenia výšky bezdôvodného obohatenia poukázal, avšak súd sa tým nezaoberal a vyhlásil dokazovanie za skončené.

18. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil a zaviazal žalovaného na náhradu trov odvolacieho konania. Poukázal na to, že cestné teleso, ktoré sa nachádza na jeho pozemku, nenapĺňa definičné znaky pozemnej komunikácie v zmysle § 1 ods. 3 cestného zákona. Stotožnil sa tak s právnym záverom súdu prvej inštancie. S poukazom na § 1 ods. 2 písm. d/ cestného zákona uviedol, že je zadaná účelová komunikácia, pričom v zmysle § 6 ods. 1 cestného zákona je uvedené, že premávku na pozemných komunikáciách upravujú osobitné predpisy; v ich medziach smie každý užívať diaľnice, cesty a miestne komunikácie obvyklým spôsobom na účely, na ktoré sú určené (ďalej len všeobecné užívanie). Z citovaného zákonného ustanovenia a contrario vyplýva, že režim všeobecného užívania sa nevzťahuje na účelové komunikácie. Posúdenie, či cestné teleso je verejnou účelovou komunikáciou alebo neverejnou účelovou komunikáciou, v dôsledku absencie právnej úpravy, ktorá by rozlišovala možnosť užívania verejných a neverejných účelových komunikácií tretími osobami, nie je relevantné. Poukázal na to, že každý má právo vlastníť majetok a toto právo patrí medzi základné práva a slobody. Obmedziť vlastnícke právo možno len v súlade s článkom 20 odsek 4 Ústavy Slovenskej republiky. Pokiaľ teda cestný zákon a ani iný zákon výslovne neukladá povinnosť vlastníka pozemku, na ktorom je zriadená účelová komunikácia, sťažiť jej užívanie tretími osobami (pričom takéto užívanie by muselo spĺňať podmienky článku 20 odsek 4 Ústavy, najmä by sa mohlo uskutočňovať iba v nevyhnutnej miere vo verejnom záujme a za primeranú náhradu), nemožno takéto všeobecné oprávnenie tretím osobám konštruovať nesprávnym výkladom zákona tak, ako to učinil žalovaný v odvolaní.

19. Ďalej sa nestotožnil s tvrdením žalovaného, že nebol vydaný právny predpis, ktorý by určil režim užívania účelových komunikácií. Podľa žalobcu týmto predpisom je vyhláška Federálneho ministerstva dopravy č. 35/1984 Z.z., ktorým sa vykonáva cestný zákon. Vyhláška v § 22 ods. 3 uvádza : „O právnych pomeroch účelových komunikácií platia všeobecné predpisy“. V poznámke pod čiarou je uvedený odkaz na všeobecný predpis, a to Občiansky zákonník. Vzhľadom na uvedené je potrebné mať za to, že na právne pomery účelových komunikácií, vrátane ich vzťahu k susedstvu, sa použije všeobecný režim užívania vecí podľa Občianskeho zákonníka, a to bez ohľadu na to, či ide o účelovú komunikáciu verejnú alebo neverejnú.

20. Nestotožnil sa ani s tvrdením žalovaného, že v konaní nebolo preukázané užívanie cesty žalovaným. Žalovaný opätovne poukazoval na skutočnosť, že cestu neužíva on, ale obchodná spoločnosť, ktorej je jediným spoločníkom a konateľom. Súd prvej inštancie sa s touto otázkou zaoberal v priebehu konania a v rozsudku veľmi podrobne vyšpecifikoval a správne právne posúdil užívanie cesty žalobcu vo vlastníctve žalobcu žalovaným.

21. Pokiaľ žalovaný uviedol, že mal záujem vykonať dokazovanie k sporným skutočnostiam, žalobca poukázal na to, že na pojednávaní dňa 23.4.2015 a rovnako aj 26.1.2016 a 23.2.2016 žalovaný nemal žiadne návrhy na doplnenie dokazovania. Na posledných dvoch pojednávaniach právny zástupca žalovaného navrhol vyhlásiť dokazovanie za skončené a prejsť na záverečné reči. Procesná pasivita žalovaného sa prejavila i v tom, že nevyužil možnosť danú súdom prvej inštancie vyjadriť sa k písomnému podaniu zo 4.2.2016, v ktorom sa žalobca podrobným spôsobom vyjadril k otázke užívania cesty žalovaným.

22. Vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného bolo žalovanému doručené dňa 15.6.2016.

23. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 205 ods. 2 písm. a/, e/, d/, f/ O.s.p. v spojení s ustanovením § 470 ods. 2 prvej vety CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

24. Rozsudok je vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1.992€ a vo výroku o trovách konania vecne správny, a preto ho odvolací súd v tejto časti podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

25. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 31.01.2017 o 11,35 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 23.01.2017 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

26. Žalovaný podal proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie dňa 12.04.2016, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku.

27. Podľa ustanovenia § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (t. j. 01.07.2016).

28. Podľa ustanovenia § 470 ods. 2 prvá veta CSP, (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

29. Keďže odvolanie tu bolo podané ešte pred 1. júnom 2016, podmienky prípustnosti odvolania, ako aj jeho dôvody bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení O.s.p..

30. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov CSP o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov odvolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1,2 CSP), ako aj o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 CSP).

31. Žalovaný namietal odvolací dôvod podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p., t. j. že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 (účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav), § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p., t. j. že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, § 205 ods. 2 písm. e/ O.s.p., t. j. že doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., t. j. že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

32. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu alebo aj rozhodnutie súdu, ktorý znemožňuje strane sporu realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných jej občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

33. Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu veci súdom prvej inštancie spočívajúcej v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie je nesprávne, lebo nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť, keďže príčinou nesprávnych (v zmysle nedostatočných) skutkových zistení môže byť chybný právny názor, v dôsledku ktorého zisťoval iné skutočnosti, príp. zisteným skutočnostiam prisudzoval iný právny význam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 132 O.s.p., a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, event. vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim § 133 - 135 O.s.p..

34. Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. e/ O.s.p. je daný, ak sú tu skutočnosti alebo dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené a ktoré v zmysle ust. § 205a ods. 1 O.s.p. a/ sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu alebo obsadenia súdu, b/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, c/ odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, d/ ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

35. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

36. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

37. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 133 až § 135 O.s.p. účinných v čase jeho rozhodovania, alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

38. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 132 O.s.p. účinného v čase jeho rozhodovania; z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver.

39. Mimoriadne podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalovaného nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozsudku.

40. Žalovaný vo svojom odvolaní (v jeho podstatnej časti) len zopakoval a podrobnejšie rozviedol svoje námietky a argumenty prednesené pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie dôsledne vypořiadal aj s tým, prečo na ne neprihliadol.

41. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza, že sa nestotožňuje s argumentáciou žalovaného v tom smere, že súd v rozpore s vykonaným dokazovaním ustálil, že nebolo v konaní preukázané, že by bola „komunikácia“ na parcele vo vlastníctve žalobcu cestným telesom s vlastným režimom, t. j. pozemnou komunikáciou.

42. Podľa názoru odvolacieho súdu, bolo v prvom rade potrebné ustáliť, či „komunikácia“ na parcele žalobcu je vôbec komunikáciou v právnom slova zmysle. V tomto smere súd prvej inštancie vecne správne posúdil túto otázku podľa ustanovení § 1 ods. 2 cestného zákona v spojení s § 22 ods. 1,2,3 cestného zákona keď dospel k záveru, že „komunikácia“ nie je cestným telesom s vlastným právnym režimom odlišným od právneho režimu pozemku. Správne pri tom vychádzal z listín, ktoré tvoria obsah súdneho spisu, nakoľko predovšetkým listiny preukazujú právny charakter „komunikácie“ a nie subjektívny názor žalobcu, žalovaného či štatutárneho zástupcu žalobcu. Vecne správne súd prvej inštancie poukázal na to, že akákoľvek pozemná komunikácia (diaľnice, cesty, miestne komunikácie, účelové komunikácie), na to, aby spĺňala charakter „pozemnej komunikácie“, podlieha povoľovaciemu konaniu, výsledkom ktorého je stavebné povolenie (§ 16 ods. 1 cestného zákona), resp. ohlásenie (§ 16 ods. 2 cestného zákona).

43. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že na predmetnú „komunikáciu“ nebolo vydané stavebné povolenie a „komunikácia“ nie je zaradená do cestnej siete (stanovisko Mesta Košice zo dňa 03.06.2013, čl. 56). Súd prvej inštancie vychádzal aj z Rozhodnutia Okresného národného výboru v Košiciach zo dňa 14.08.1964 (čl. 77), ktorým bolo rozhodnuté o prípustnosti stavby: Tepláreň Košice - mesto, stavba I. V rámci tejto stavby bol vymedzený areál stavby územným rozhodnutím, vydaným ONV - odborom výstavby v Košiciach dňa 18.IX.1963. Týmto spôsobom bol vymedzený areál stavby ako celku, vrátane tých pozemkov, na ktorých bola následne zriadená inžinierska stavba slúžiaca na spojenie jednotlivých objektov. Z listín predložených žalobcom (čl. 142,143), ktoré tvoria obsah súdneho spisu vyplýva, ako reálne vyzerá sporná „komunikácia“. Z náhľadov na „komunikáciu“ je zrejmé, že táto nie je ohraničená vonkajšími hranami priekop, rigolov, násypov a zárezov svahov, zárubných a obkladových múrov, alebo päťou oporných múrov. Znamy cestného telesa špecifikované v cestnom zákone teda nenaplnia. Navyše nie je ani spojená s pozemkom podloží, ktoré je obvyklé pre akékoľvek stavby - pozemné komunikácie. Zodpovedá charakteru opísanému žalobcom, že je to „betónová vrstva (vozovky) hrúbky približne 20cm, a preto sa stala spôsobilou na užívanie ako príjazdová cesta k závodu žalobcu ako aj k prevádzkam a nehnuteľnostiam ďalších subjektov“.

44. Na základe uvedeného možno vyvodíť, že sporná „komunikácia“ nie je pozemnou komunikáciou v právnom slova zmysle, ktorá zdieľa vlastný právny režim. Podľa názoru odvolacieho súdu, na označenie tejto stavby je vhodnejšie používať pojem inžinierska stavba (prístupová cesta), ktorá nezdieľa vlastný právny režim ale zdieľa právny režim nehnuteľnosti - pozemku, na ktorom je umiestnená. Nakoľko vlastníkom pozemku, na ktorom je sporná inžinierska stavba (prístupová cesta) umiestnená, je žalobca, čo v konaní sporné nebolo, bolo potrebné považovať žalobcu aj za vlastníka inžinierskej stavby (prístupovej cesty), ktorá sa na ňom nachádza.

45. Zároveň odvolací súd konštatuje, že žalovaný v rozpore s vlastným vyjadrením tvrdí, že „komunikácia“ je účelovou verejnou komunikáciou a zároveň poukazuje na § 3 ods. 2 cestného zákona. Z vyjadrenia Mesta Košice zo dňa 03.06.2013 totiž vyplynulo, že komunikácia nie je, a ani nebola vlastníctvom mesta, a mesto nemalo ani záujem prevziať komunikáciu do správy. Z uvedeného je zrejmé, že mesto k tejto „komunikácii“ ani nevykonáva miestnu štátnu správu vo veciach miestnych komunikácií a účelových komunikácií ako prenesený výkon štátnej správy. Z vyššie uvedených dôvodov je odvolacia námietka žalovaného nenáležitá.

46. Vecne správne preto súd prvej inštancie následne zisťoval, kto a za akých okolností má na spornú inžiniersku stavbu (prístupovú cestu) prístup.

47. Z výpisu LV č. XXXXX, k.ú. Južné Mesto (čl. 7) vyplynulo, že vlastníkom spornej inžinierskej stavby (prístupovej cesty) je žalobca. Z výpisu LV č. XXXXX, k.ú. Južné Mesto (čl. 8) vyplynulo, že vlastníkom pozemkov parc. č. 3318/123, 3318/124, 3318/125, 3319/54 (ďalej len „susedné pozemky“) je žalovaný. Tieto skutočnosti neboli medzi stranami sporu sporné.

48. Lustráciou katastrálneho portálu však odvolací súd zistil, že počnúc dňom 09.12.2015 je vlastníčkou (aj) susedných pozemkov Beáta Wágnerová na základe Rozhodnutia o povolení vkladu darovacej zmluvy V-12080/2015 zo dňa 09.12.2015, v.z. 2456/15. Aj keď v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie (23.02.2016) bola už vlastníkom susedných pozemkov tretia osoba odlišná od žalovaného, nemá to vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, nakoľko predmetom konania bolo vydanie bezdôvodného obohatenia za rok 2011 a 2012 (ďalej len „sporné obdobie“). V spornom období bol nesporne vlastníkom susedných pozemkov žalovaný.

49. Podľa § 123 OZ, vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

50. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že na inžiniersku stavbu (prístupovú cestu) mal v spornom období prístup okrem iných aj žalovaný. Prístup žalovaného na tento pozemok žalobcu bol nepochybne tým, že sa jedná o jediný prístup, kadiaľ sa mohol žalovaný dostať k svojim pozemkom. Žalovaný nemal inú možnosť, iba (vy)užívať inžiniersku stavbu (prístupovú cestu), aby mohol realizovať svoje vlastnícke právo k pozemkom (susedným pozemkom) vo svojom vlastníctve.

51. V zmysle § 451 ods. 1 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

52. V zmysle § 451 ods. 2 OZ, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

53. Bezdôvodné obohatenie je v Občianskom zákonníku konštruované ako záväzkový právny vzťah medzi tým, kto sa na úkor iného obohatí, a tým, na úkor koho došlo k bezdôvodnému obohateniu.

54. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že bezdôvodným obohatením je aj majetkový prospech získaný bez právneho dôvodu, teda v prípade užívania veci vo vlastníctve iného bez nájomnej alebo inej zmluvy, oprávňujúcej tretiu osobu užívať cudziu vec.

55. Pre posúdenie základu predmetu sporu (vydanie bezdôvodného obohatenia) nebolo podstatné, či žalovaný svoje vlastnícke právo k susedným pozemkom realizuje sám, alebo prostredníctvom tretej osoby. Podstatné bolo zistenie, že jemu prináleží vlastnícke právo k susedným pozemkom.

56. Užívanie inžinierskej stavby (prístupovej cesty) nebolo medzi vlastníkom prístupovej cesty a vlastníkom susedných pozemkov upravené zmluvne. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, ani že by bolo zriadené vecné bremeno strieť užívanie prístupovej cesty v prospech vlastníka susedných pozemkov - žalovaného. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný užíval inžiniersku stavbu (prístupovú cestu) bez právneho dôvodu.

57. Žalovaný však v odvolaní namietal, že inžiniersku stavbu (prístupovú cestu) neužíval, a že žalobca nepreukázal jej užívanie žalovaným a to ani peši, či automobilom a pod..

58. Odvolací súd sa nestotožnil s touto odvolacou námietkou žalovaného, nakoľko podľa názoru odvolacieho súdu, pri posúdení vzniku bezdôvodného obohatenia nebolo dôležité, či pri užívaní príjazdovej komunikácie žalovaný užíval vlastné alebo cudzie motorové vozidlo, či ho užíval peši a pod.. Podstatné bolo to, že ho užíval, nakoľko to bol jediný prístup k jeho (susedným) pozemkom a nemal k nim zabezpečený žiaden iný prístup. Bez právneho významu je teda skutočnosť, či susedný pozemok užíval žalovaný sám, alebo ho užíval tretí subjekt (obchodná spoločnosť) alebo pozemok leží ladom. Je evidentné a vyplývalo to aj z vykonaného dokazovania, že obchodná spoločnosť, ktorá vykonáva svoju činnosť v stavbách na susedných pozemkoch, svoju činnosť vykonáva aktívne, nakoľko za účelom jej fungovania, tam žalovaný dochádza aj spolu so svojou manželkou, čo vyplývalo z jej výpovede. Predmetom tohto konania však nebolo posúdenie právneho vzťahu medzi žalovaným ako vlastníkom jeho pozemkov a tretími subjektmi, ktoré na týchto (susedných) pozemkoch vykonávajú podnikateľskú činnosť.

59. V tomto smere sa odvolací súd stotožnil s vyjadrením žalobcu, že jedným zo základných práv vlastníka vyplývajúcich z obsahu vlastníckeho práva je právo s vecou nakladať, disponovať. Toto vlastnícke oprávnenie v sebe zahŕňa jednak fyzickú dispozíciu s vecou ako aj právnu dispozíciu s vecou. Je na vlastníkovi, či sa rozhodne vec užívať sám, t. j. pre seba, alebo či sa rozhodne vec dočasne zveriť do užívania iného ako tretej osoby. V prípade, že vlastník prenecháva vec inému a umožní mu túto vec držať, užívať a brať z nej plody a úžitky, ostáva vlastníkovi tzv. holé vlastníctvo. Aj pre tento prípad však vlastník veci ostáva jej vlastníkom, len vlastnícke oprávnenie dočasne vykonáva iná osoba.

60. Súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie pri ktorom zistil, že aj žalovaný fakticky užíval inžiniersku stavbu v predmetnom období.

61. Žalobca si v konaní uplatnil vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške, ktorá predstavuje obvyklé nájomné, ktoré sa za identickú nehnuteľnosť a v rovnako čase uhrádza. Súd pri určení obvyklého nájomného vychádzal zo žalobcom predložených nájomných zmlúv, ktoré má uzavreté s inými subjektmi.

62. Výška vyčíslenia bezdôvodného obohatenia v prípade užívania nehnuteľnosti bez nájomnej zmluvy sa spravidla odvodzuje od obvyklého nájomného, za užívanie porovnateľných nehnuteľností v rovnakom období.

63. Odvolací súd sa stotožnil so spôsobom vyčíslenia výšky bezdôvodného obohatenia vykonaným súdom prvej inštancie. Pre posúdenie obvyklého nájomného bolo v danom prípade potrebné prihliadať na osobitosť konkrétneho prípadu. Inžinierska stavba (prístupová cesta) vo vlastníctve žalobcu je stavbou užívanou viacerými subjektmi v areáli, v ktorom bola vybudovaná za pôvodných podmienok. Žalobca pristúpil k uzatváraniu nájomných zmlúv na užívanie predmetnej prístupovej cesty s vlastníckmi objektov v areáli, ktorí ju užívajú za účelom prístupu k ich nehnuteľnostiam; aj v tomto prípade platilo, že sa jednalo o jedinú prístupovú cestu k ich nehnuteľnostiam. Z vyjadrenia štatutárneho zástupcu žalobcu (výpoveď na pojednávaní dňa 23.03.2015 v konaní 17C/4/2014 vedenom na Okresnom súde Košice II, zápisnica predložená ako listinný dôkaz, čl. 156) vyplynulo, že všetkým subjektom navrhli uzavretie nájomnej zmluvy za rovnakých podmienok, a rovnaké podmienky boli navrhnuté aj žalovanému, ktoré však neakceptoval. Bolo preto účelné a hospodárne vychádzať v danom prípade z nájomných zmlúv uzavretých s ostatnými vlastníckmi užívajúcimi spoločnú prístupovú cestu v rovnakom areáli, nakoľko jedine takto zistená cena nájmu zodpovedá cene nájmomného poskytovaného za porovnateľnú (identickú) nehnuteľnosť, v rovnakom čase a rovnakom mieste.

64. Rovnako nedôvodná je aj odvolacia námietka žalovaného, že súd nevykonal dokazovanie na odstránenie sporných skutočností - výšky bezdôvodného obohatenia a úroku z omeškania.

65. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednávacia zásada. Strana sporu má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie tá strana sporu, ktorá tieto povinnosti nesplnila. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť strany sporu za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia a že z tohto dôvodu o veci samej muselo byť rozhodnuté v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej aj v takých prípadoch, kedy neboli preukázané určité skutočnosti významné podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, napr. aj z dôvodu nečinnosti strany sporu, ktorá nesplnila povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení stanovenú v §101 a 120 ods. 1, vety prvej O.s.p..

66. Je pravdou, že žalovaný v konaní spochybnil a namietal výšku bezdôvodného obohatenia. Žalovaný však na svoju obranu nepredložil žiaden iný dôkaz na preukázanie, od čoho sa má odvíjať výška bezdôvodného obohatenia a ani takýto dôkaz nenavrhoval. Žalovaný nie je procesným subjektom, ktorého by sa procesné povinnosti netýkali. Pokiaľ sa chce v konaní úspešne brániť, nestačí len tvrdiť napr. že nie je tým subjektom, kto sa bezdôvodne obohatil, alebo že výška bezdôvodného obohatenia nie je taká, aká je uplatnená v žalobe a pod., ale na svoje tvrdenie zároveň musí označiť dôkazy.

67. Naopak, žalovaný nemal žiadne návrhy na doplnenie dokazovania ohľadne výšky bezdôvodného obohatenia, v tomto smere sa vyjadril na pojednávaní dňa 23.04.2015 (čl.133), 26.01.2016 (čl.194) ako aj 23.02.2016 (čl.207). Rovnako nereagoval ani na písomné podanie žalobcu zo dňa 04.02.2016 (čl.199), v ktorom sa žalobca argumentačne vyjadril aj k výške bezdôvodného obohatenia. Z uvedeného dôvodu správne súd prvej inštancie vyhlásil dokazovanie za skončené a vo veci rozhodol. Nie je tak naplnený odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a to, že by postupom súdu sa žalovanému odňala možnosť konať pred súdom.

68. Rovnako nebol naplnený ani odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. e/ O.s.p., t. j. že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a).

69. Podľa § 120 ods. 4 O.s.p. účinného v čase rozhodovania súdu, súd je povinný okrem vecí podľa odseku 2 poučiť účastníkov, že všetky dôkazy a skutočnosti musia predložiť alebo označiť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa končí dokazovanie a vo veciach, v ktorých sa nenariaďuje pojednávanie (§ 115a) najneskôr do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej, pretože na dôkazy a skutočnosti predložené a označené neskôr súd neprihliada. Skutočnosti a dôkazy uplatnené neskôr sú odvolacím dôvodom len za podmienok uvedených v § 205a.

70. Z obsahu súdneho spisu vyplynulo, že žalovaný bol okresným súdom poučený v zmysle ustanovenia § 120 ods. 4 O.s.p. účinného v čase jeho rozhodovania, a to zaslaním poučenia účastníka konania v občianskom súdnom konaní podľa O.s.p. dňa 10.06.2014 (čl. 32), ktoré bolo žalovanému doručené

spolu s predvolaním na pojednávania dňa 19.06.2014. Aj na pojednávani dňa 23.02.2016 boli strany sporu opätovne poučené podľa § 120 ods. 4 O.s.p..

71. Podľa § 205a ods. 1 O.s.p. účinného v čase rozhodovania súdu, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

72. Napriek tomu, že žalovaný uplatnil aj tento odvolací dôvod, obsah odvolania tomuto odvolaciemu dôvodu nenasvedčuje. Žalovaný totiž neoznačil žiadnu skutočnosť ani dôkaz, ktorý doteraz nebol uplatnený a z dôvodu existencie ktorého neobstojí doteraz zistený skutkový stav. Vytýkal súdu iba nevykonanie dôkazov ohľadne výšky bezdôvodného obohatenia, ktoré v konečnom dôsledku ani nepredložil a ani nenavrhol. Z uvedeného dôvodu je táto odvolacia námietka žalovaného nenáležitá.

73. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, ako aj z dôvodov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku, odvolací súd rozsudok vo výroku o zaplatení sumy 1.992 € ako vecne správny, potvrdil.

74. Súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 8,25% úrok z omeškania zo sumy 1.992 € od 16.11.2013 do zaplatenia s poukazom na ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. argumentujúc, že žalovaný sa dostal do omeškania odo dňa nasledujúceho po dni, od kedy sa mal žalovaný zdržať užívania nehnuteľnosti v zmysle návrhu na uzavretie nájomnej zmluvy t. j. 15.11.2013.

75. S týmto záverom sa odvolací súd nestotožňuje.

76. Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní (§ 517 ods. 1 prvej vety Občianskeho zákonníka).

77. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

78. Ak čas plnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa potom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal (§ 563 Občianskeho zákonníka).

79. V zmysle ust. § 3 ods. 1 nariadenia vlády 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

80. Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia je zrejmé, že splatnosť pohľadávky môže byť dohodnutá v zmluve, určená v právnom predpise alebo rozhodnutím súdu. Ak však čas plnenia nebol určený žiadnym z týchto spôsobov, má právo určiť čas plnenia veriteľ. Vo všeobecnosti teda platí, že splatnosť dlhu nadväzuje na veriteľovo požiadanie, aby dlžník plnil. Iná splatnosť dlhu musí byť medzi stranami dohodnutá, určená právnym predpisom alebo súdnym rozhodnutím. Vyššie citované zákonné ustanovenie ukladá dlžníkovi povinnosť plniť v deň nasledujúci potom, ako ho o plnenie veriteľ požiadal. Ak veriteľ vo výzve určí čas plnenia, pohľadávka sa stane splatnou uplynutím tejto lehoty. Za výzvu sa považuje aj návrh na začatie súdneho konania podaný veriteľom. V takomto prípade dlh sa stane splatným v deň po doručení návrhu dlžníkovi. Ak dlžník nesplní svoj dlh nasledujúci deň po dni, kedy bol na plnenie vyzvaný, resp. do konca lehoty poskytnutej veriteľom vo výzve na plnenie, bude v omeškaní s plnením a veriteľovi vzniká právo na zaplatenie úrokov z omeškania v zmysle ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak nie je dlžník podľa zákona povinný platiť poplatok z omeškania.

81. Keďže v Občianskom zákonníku pri nárokoch na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je ustanovený čas splnenia, treba podľa ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka vychádzať z toho, že

ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatil je povinný bezdôvodné obohatenie vydať prvý deň potom, čo ho veriteľ požiadal o splnenie, resp. do konca lehoty, ktorá mu bola vo výzve na plnenie určená. Forma výzvy predpísaná pritom nie je, ale v záujme právnej istoty je vhodné zachovať písomnú formu. Ak nedošlo požiadanie dlžníkovi už skôr, treba za kvalifikované požiadanie považovať žalobu. Dňom zročnosti pohľadávky uplatnenej v žalobe nebude deň nasledujúci po podaní žaloby na súde, ale deň po doručení tejto žaloby žalovanému (R 27/1977).

82. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že žalovaný je v omeškaní s povinnosťou vydať bezdôvodné obohatenie vtedy, keď túto povinnosť nesplní v deň nasledujúci potom, kedy ho žalobca požiadal o vydanie bezdôvodného obohatenia, resp. ho nesplní v posledný deň lehoty určenej vo výzve na plnenie. Od tohto dňa je možné od neho požadovať úroky z omeškania.

83. V prejednávanom spore žalobca v konaní nepreukázal doručenie výzvy na plnenie žalovanému pred podaním žaloby, a návrh na uzavretie nájomnej zmluvy zo dňa 28.10.2013 takúto výzvu neobsahuje. Preto za prvú výzvu na plnenie možno považovať až doručenie platobného rozkazu žalovanému dňa 12.02.2014. V platobnom rozkaze bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť uplatnenú sumu do 15 dní od doručenia platobného rozkazu, t. j. do 27.2.2014. Žalovaný teda mal plniť nasledujúci deň, t.j. 28.2.2014 a keďže tak neurobil, dostal sa týmto dňom do omeškania.

84. Základná sadzba Európskej centrálnej banky k prvému dňu omeškania, t.j. k 28.2.2014 predstavovala 0,25% a po pripočítaní 5 percentuálnych bodov predstavuje výška úrokov z omeškania k tomuto dňu 5,25% ročne.

85. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 8,25% ročný úrok z omeškania od 16.11.2013 do zaplatenia v zmysle ust. § 388 CSP tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 1.992 € od 28.2.2014 do zaplatenia a v prevyšujúcej časti úrokov z omeškania žalobu zamietol (zamietnutá je žaloba o zaplatenie 8,25% úroku z omeškania ročne zo sumy 1.992 € za obdobie od 16.11.2013 do 27.2.2014 a za obdobie od 28.2.2014 o zaplatenie úroku z omeškania presahujúcim 5,25% ročne).

86. Vecne správne rozhodol súd o trovách konania sporových strán, ako aj o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok za konanie, z ktorých dôvodov odvolací súd aj tieto výroky ako vecne správne v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

87. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP. Odvolací súd teda rozhodol len o nároku na náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, zohľadňujúc ust. § 251 CSP.

88. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný iba v nepatrnom rozsahu (ohľadne časti úrokov z omeškania), preto mu odvolací súd priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie.

89. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).